

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Kalatalousvaliokunta

2007/0223(CNS)

10.3.2008

MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta neuvoston asetukseksi yhteisön järjestelmästä laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemiseksi, estämiseksi ja poistamiseksi
(KOM(2007)0602 – C6-0454/2007 – 2007/0223(CNS))

Kalatalousvaliokunta

Esittelijä: Marie-Hélène Aubert

Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit

- * Kuulemismenettely
yksinkertainen enemmistö
- **I Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely)
yksinkertainen enemmistö
- **II Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely)
yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi tai parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi
- *** Hyväksyntämenettely
parlamentin jäsenten enemmistö lukuun ottamatta EY-sopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa ja EU-sopimuksen 7 artiklassa tarkoitettuja tapauksia
- ***I Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely)
yksinkertainen enemmistö
- ***II Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely)
yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi tai parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi
- ***III Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely)
yksinkertainen enemmistö yhteisen tekstin hyväksymiseksi

(Ilmoitettu menettely perustuu komission esittämään oikeusperustaan.)

Tarkistukset säädösehdotukseen

Parlamentin tarkistuksissa esitetyt tekstin muutokset merkitään ***lihavoidulla kursivilla***. Kun kyseessä on muutossäädös ja parlamentin tarkistukseen sisältyy sellaisenaan olemassa olevan säännöksen tai määräyksen tekstiä, johon komissio ei ole ehdottanut muutoksia, kyseinen teksti ***lihavoidaan***. Merkintä [...] tarkoittaa, että kyseisestä kohdasta on poistettu tekstiä. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään asiasta vastaavien yksiköiden huomio sellaisiin säädösehdotuksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asiasta vastaavat yksiköt.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5	
PERUSTELUT.....	12

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta neuvoston asetukseksi yhteisön järjestelmästä laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemiseksi, estämiseksi ja poistamiseksi

(KOM(2007)0602 – C6-0454/2007 – 2007/0223(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvostolle (KOM(2007)0602),
 - ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 37 artiklan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0454/2007),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 51 artiklan,
 - ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan mietinnön ja kansainvälisen kaupan valiokunnan lausunnon (A6-0000/2008),
1. hyväksyy komission ehdotuksen sellaisena kuin sen on tarkistettuna;
 2. pyytää komissiota muuttamaan ehdotustaan vastaavasti EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 3. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;
 4. pyytää tulla kuulluksi uudelleen, jos neuvosto aikoo tehdä huomattavia muutoksia komission ehdotukseen;
 5. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 5 kappale – Johdanto-osa

Komission teksti

(5) Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestössä (FAO) vuonna 2001 hyväksytyn laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemiseen, estämiseen ja poistamiseen tähtäävän kansainvälisen toimintasuunnitelman mukaisesti IUU-

PR\712895FI.doc
FREELANCEKÄÄNNÖS

Tarkistus

(5) Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestössä (FAO) vuonna 2001 hyväksytyn laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemiseen, estämiseen ja poistamiseen tähtäävän kansainvälisen toimintasuunnitelman mukaisesti IUU-

5/16

PE402.917v01-00

kalastuksella tarkoitetaan kalastustoimia, joita pidetään laittomina, ilmoittamattomina tai sääntelemättöminä.

kalastuksella tarkoitetaan kalastustoimia, joita pidetään laittomina, ilmoittamattomina tai sääntelemättöminä.

1. Laittomalla kalastuksella tarkoitetaan toimia,

- joita kansalliset tai vieraan vallan alukset harjoittavat jonkin valtion lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä ilman kyseisen valtion lupaa tai sen lakien ja asetusten vastaisesti;

- joita harjoittavat alukset, jotka ovat asianomaiseen alueelliseen kalastushoitojärjestöön kuuluvan valtion lipun alla, mutta toimivat niiden kyseisen järjestön hyväksymien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden vastaisesti, joihin valtiot ovat sitoutuneet, tai asiassa sovellettavan kansainvälisen lain vastaisesti; tai

- jotka rikkovat kansallisia lakeja tai kansainvälisiä velvoitteita, myös niitä, joihin asianomaisessa alueellisessa kalastushoitojärjestössä yhteistyössä toimivat valtiot ovat sitoutuneet.

2. Ilmoittamattomalla kalastuksella tarkoitetaan kalastustoimia,

– joista ei ole ilmoitettu tai joista on tehty väärä ilmoitus asianomaiselle kansalliselle viranomaiselle kansallisten lakien ja asetusten vastaisesti; tai

– joita harjoitetaan asianomaisen alueellisen kalastushoitojärjestön toimivaltaan kuuluvalla alueella ja joista ei ole ilmoitettu tai joista on annettu väärä ilmoitus kyseisen järjestön raportointimenettelyjen vastaisesti.

3. Sääntelemättömällä kalastuksella tarkoitetaan kalastustoimia,

– joita asianomaisen alueellisen kalastushoitojärjestön soveltamisalaan kuuluvalla alueella harjoittavat kansallisuudettomat alukset tai alukset, joiden lippuvaltio ei kuulu kyseiseen järjestöön, tai kalastusyhteisö tavalla, joka ei ole kyseisen järjestön säilyttämis-

ja hoitotoimenpiteiden mukainen tai joka on niiden vastainen; tai

– joita harjoitetaan sellaisella alueella tai jotka kohdistuvat sellaisiin kalakantoihin, joihin ei sovelleta mitään säilyttämis- tai hoitotoimenpiteitä, ja jos kalastustoimet eivät täytä kansainvälisen lainsäädännön mukaista valtion velvollisuutta elollisten meren luonnonvarojen säilyttämiseen.

Or. en

Perustelu

Teksti kuuluu määritelmät sisältävään artiklaan.

Tarkistus 2

**Ehdotus asetukseksi
2 artikla – -a alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

-a) IUU-kalastuksella tarkoitetaan laitonta, ilmoittamatonta tai sääntelemätöntä kalastusta.

1. Laittomalla kalastuksella tarkoitetaan toimia,

- joita kansalliset tai vieraan vallan alukset harjoittavat jonkin valtion lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä ilman kyseisen valtion lupaa tai sen lakien ja asetusten vastaisesti;

- joita harjoittavat alukset, jotka ovat asianomaiseen alueelliseen kalastuksenhoitojärjestöön kuuluvan valtion lipun alla, mutta toimivat niiden kyseisen järjestön hyväksymien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden vastaisesti, joihin valtiot ovat sitoutuneet, tai asiassa sovellettavan kansainvälisen lain vastaisesti; tai

- jotka rikkovat kansallisia lakeja tai kansainvälisiä velvoitteita, myös niitä, joihin asianomaisessa alueellisessa kalastuksenhoitojärjestössä yhteistyössä toimivat valtiot ovat sitoutuneet.

2. Ilmoittamattomalla kalastuksella tarkoitetaan kalastustoimia,

– joista ei ole ilmoitettu tai joista on tehty väärä ilmoitus asianomaiselle kansalliselle viranomaiselle kansallisten lakien ja asetusten vastaisesti; tai

– joita harjoitetaan asianomaisen alueellisen kalastuksenhoitojärjestön toimivaltaan kuuluvalla alueella ja joista ei ole ilmoitettu tai joista on annettu väärä ilmoitus kyseisen järjestön raportointimenettelyjen vastaisesti.

3. Säätlemättömällä kalastuksella tarkoitetaan kalastustoimia,

– joita asianomaisen alueellisen kalastuksenhoitojärjestön soveltamisalaan kuuluvalla alueella harjoittavat kansallisuudettomat alukset tai alukset, joiden lippuvaltio ei kuulu kyseiseen järjestöön, tai kalastusyhteisö tavalla, joka ei ole kyseisen järjestön säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden mukainen tai joka on niiden vastainen; tai

– joita harjoitetaan sellaisella alueella tai jotka kohdistuvat sellaisiin kalakantoihin, joihin ei sovelleta mitään säilyttämis- tai hoitotoimenpiteitä, ja jos kalastustoimet eivät täytä kansainvälisen lainsäädännön mukaista valtion velvollisuutta elollisten meren luonnonvarojen säilyttämiseen.

Or. en

Perustelu

IUU-kalastuksen määritelmän olisi sisällyttävä määritelmiä koskevaan artiklaan johdanto-osan sijaan.

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi 4 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Kolmansien maiden kalastusalusten välinen sekä **niiden** ja jäsenvaltion lipun alla purjehtivien alusten välinen **jälleenlaivaus** on **kiellettyä yhteisön vesillä, ja se voi tapahtua ainoastaan satamassa** tämän luvun säännösten mukaisesti.

Tarkistus

3. Kolmansien maiden kalastusalusten välinen sekä **kolmansien maiden kalastusalusten** ja jäsenvaltion lipun alla purjehtivien alusten välinen **jälleenlaivaus yhteisön vesillä** on kiellettyä, ja se voi tapahtua ainoastaan **siihen osoitetuissa satamissa** tämän luvun säännösten mukaisesti.

Or. en

Perustelu

Tarkistus selkiyttää tekstiä. On syytä huomauttaa, että pitkän matkan alueellinen neuvoy-antava toimikunta vaatii merellä tapahtuvan jälleenlaivauksen kieltämistä.

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi 4 artikla – 4 kohta

Komission teksti

4. Jäsenvaltion lipun alla purjehtivat **alukset eivät saa jälleenlaivata merellä saaliita kolmansien maiden kalastusaluksista yhteisön vesien ulkopuolella.**

Tarkistus

4. Jäsenvaltion lipun alla **purjehtivien alusten välinen** sekä jäsenvaltion lipun alla **purjehtivien alusten ja kolmansien maiden kalastusalusten välinen merellä tapahtuva jälleenlaivaus yhteisön vesillä on kielletty.**

Or. en

Perustelu

Tarkistus selkiyttää tekstiä. On syytä huomauttaa, että pitkän matkan alueellinen neuvoy-antava toimikunta vaatii merellä tapahtuvan jälleenlaivauksen kieltämistä.

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi 10 artikla - 2 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

2 a. Yhteisön tarkastajaryhmä on perustettava kolmen vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta, ja sille on myönnettävä valtuudet suorittaa tämän asetuksen mukaisia tarkastuksia.

Or. en

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi 13 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tarkistus

1. Laittomasta, ilmoittamattomasta tai sääntelemättömästä kalastuksesta saatavien kalastustuotteiden tuonti yhteisöön on kielletty.

1. Laittomasta, ilmoittamattomasta tai sääntelemättömästä kalastuksesta saatavien kalastustuotteiden tuonti yhteisöön on kielletty ***3 artiklan perusteiden mukaisesti.***

Or. en

Perustelu

Tarkistuksella halutaan selkiyttää, mitä IUU-kalastuksella tarkkaan ottaen tarkoitetaan.

Tarkistus 7

Ehdotus asetukseksi 24 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tarkistus

1. Komissio tai sen nimeämä elin kokoaa ja analysoi kaikki IUU-toimintaa koskevat tiedot,

1. Komissio tai sen nimeämä elin kokoaa ja analysoi kaikki IUU-toimintaa koskevat tiedot ***3 artiklan perusteiden mukaisesti,***

Or. en

Perustelu

Tarkistuksella halutaan selkiyttää, mitä IUU-kalastuksella tarkkaan ottaen tarkoitetaan.

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi 26 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Komissio laatii Euroopan yhteisön IUU-alusluettelon. Luetteloon sisällytetään alukset, joiden on tämän asetuksen mukaisesti saatujen tietojen sekä 24 ja 25 artiklan mukaisesti toteutettujen toimien perusteella todettu harjoittavan IUU-kalastusta ja joiden lippuvaltiot eivät ole toteuttaneet minkäänlaisia toimia kyseisen toiminnan suhteen.

Tarkistus

1. Komissio laatii Euroopan yhteisön IUU-alusluettelon. Luetteloon sisällytetään alukset, joiden on tämän asetuksen mukaisesti saatujen tietojen sekä 24 ja 25 artiklan mukaisesti toteutettujen toimien perusteella todettu harjoittavan **3 artiklan perusteiden mukaista** IUU-kalastusta ja joiden lippuvaltiot eivät ole toteuttaneet minkäänlaisia toimia kyseisen toiminnan suhteen.

Or. en

Perustelu

Tarkistuksella halutaan selkiyttää, mitä IUU-kalastuksella tarkkaan ottaen tarkoitetaan.

PERUSTELUT

Laiton, ilmoittamaton ja sääntelemätön kalastus (IUU-kalastus) on vakava ja kasvava maailmanlaajuinen ongelma. IUU-kalastuksen syitä ja merkitystä sekä toteutettuja (ja toteuttamatta jätettyjä) toimenpiteitä EU:ssa ja kansainvälisessä yhteisössä on käsitelty Aubert'in mietinnössä¹, jossa parlamentti esitti useita vaatimuksia:

- on tehostettava yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien nykyisten säännösten täytäntöönpanoa EU:n alusten harjoittaman IUU-kalastuksen vähentämiseksi (8 kohta)
- on kiellettävä laittomalla, ilmoittamattomalla ja sääntelemättömällä kalastuksella pyydettyjen kalojen kauppa (14 kohdan ii alakohta)
- on perustettava laittomaan, ilmoittamattomaan ja sääntelemättömään kalastukseen sekaantuneita aluksia koskeva yhteisön rekisteri (18 kohdan toinen alakohta)
- on otettava käyttöön yhteiset rikkomuksista määrättävät vähimmäisseuraamukset (18 kohdan kolmas alakohta)
- kalojen laillinen alkuperä on osoitettava ennen niiden purkamista tai tuontia EU:n alueelle (18 kohdan kuudes alakohta)
- on kiellettävä laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta harjoittavien alusten pääsy EU:n satamiin ja näistä aluksista peräisin olevien kalojen tuonti EU:hun (20 kohta)
- maahantuojia, kuljetusliikkeitä ym. on kehoitettava pidättäytymään käymästä kauppaa näistä aluksista peräisin olevilla kaloilla (20 kohta)

Vaatimukset saivat laajan ja yli puoluerajojen menevän tuen sekä kalatalousvaliokunnassa että parlamentissa.

Komissio vastasi vaatimukseen ripeästi ja antoi ajankohtaisen ja kattavan asetusehdotuksen IUU-kalastuksen torjumiseksi aina, kun sitä ilmenee. Ehdotus ansaitsee parlamentin täyden tuen, sillä se perustuu huomattavilta osin parlamentin vaatimukseen. Jos ehdotus hyväksytään nykyisessä muodossaan, yhteisö on esimerkkinä kansainvälisissä ponnisteluissa lopettaa IUU-kalastus ja tuo sille aseman, jossa se voi painostaa jäsenvaltioita, jotka sallivat yhä laittoman kalastuksen aluksillaan. EU:lla on selkeä vastuu olla tiennäyttäjänä näissä toimitissa, kun otetaan huomioon yhteisön näkyvä asema yhtenä maailman suurimmista kalastusmahdeista ja maailman laajimpana markkina-alueena.

Komission ehdotus on monitahoinen, mutta seuraavassa esitetään sen pääkohdat:

- laaditaan luettelo aluksista (EU:n jäsenvaltioiden lipun alla liikennöivistä ja muista), jotka harjoittavat IUU-kalastusta
- otetaan käyttöön satamavaltion tarkastusjärjestelmä IUU-kalastusta harjoittavien kolmansien maiden kalastusalusten pääsyn kieltämiseksi EU:hun
- kielletään IUU-kalastuksesta peräisin olevien kalojen tuonti vaatimalla todistuslippuvaltiolta siitä, että kala on laillisesti pyydetty
- otetaan käyttöön yhteisön varojärjestelmä, jos voidaan epäillä IUU-kalastusta havaitun
- kielletään kalantuonti maista, joiden on havaittu kieltäytyneen yhteistyöstä EU:n järjestelmän noudattamisessa

¹ A6-0015/2007, mietintö laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen lopettamista koskevan EU:n toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta, 15. helmikuuta 2007 annettu EP:n päätöslauselma (P6_TA(2007)0044).

- annetaan säännöksiä, joissa määritellään yksityiskohtaisesti toimet, jotka on toteutettava edellä mainituissa tilanteissa.

On selkeä tarve varmistaa, että asetusehdotus ja neuvoston valvonta-asetus¹ (josta on tarkoitus tehdä lokakuussa 2008 uusi ehdotus neuvoston asetukseksi) ovat täysin yhteensopivat.

Asetusehdotuksen kiistakohdat

Kiistaa aiheuttavat lähinnä kolme kohtaa: asetuksen soveltamisala, saalistodistus ja seuraamusten yhdenmukaistaminen.

1. Asetuksen soveltamisala

Tältä osin on kyse siitä, pitäisikö asetusta soveltaa EU:n jäsenvaltioiden lipun alla liikennöiviin aluksiin vai pelkästään kolmansien maiden aluksiin.

On selvää, että yhteisön on sovellettava omiin aluksiinsa ja toimijoihinsa samoja sääntöjä kuin muiden maiden aluksiin ja toimijoihin. Jäsenvaltiot ja jotkut alan toimijoista väittävät, että EU:n alusten toimintaa säännellään jo yhteiseen kalastuspolitiikkaan liittyvillä säännöksillä ja että EU:n alukset poikkeavat siten pohjimmiltaan muiden maiden aluksista. Tämä olisi sama kuin jos väitettäisiin, että "olemme parempia kuin kaikki muut". Väite ei ole pätevä useastakaan syystä.

Ensinnäkin muissa maissa on annettu kalatalouden hoitoa koskevia säännöksiä, jotka ovat usein hyvin yksityiskohtaiset ja toisinaan jopa EU:n säännöksiä huomattavasti tiukemmat. Yksityiskohtaisia säännöksiä on muun muassa Norjassa, Islannissa, Kanadassa ja Australiassa. EU ei ole ainoa, joka sääntelee kalastustoimintaansa.

Toiseksi EU:n kalatalousalan osaksi ylläpitämä ja joidenkin jäsenvaltioiden tukema väite siitä, että EU:n aluksia valvotaan tiukemmin kuin muiden maiden aluksia, on myytti. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tuoreesta kertomuksesta² ilmenee selvästi, missä määrin jäsenvaltiot ovat laiminlyöneet yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanoa. EU:ssa ei ole "yhteistyön kulttuuria", kuten jopa alalla on myönnetty. Tilintarkastustuomioistuimen kertomus on jaettu myös muihin maihin, joten ne ovat tietoisia EU:n toimista tällä alalla.

IUU-kalastukseen liittyvistä viime vuosina ilmenneistä skandaaleista suurimmat koskevat tonnikalaa, Barentsinmeren ja Itämeren turskaa sekä Patagonian hammaskalaa, joiden kalastuksessa EU:n alusten, toimijoiden ja maahantuojien osuus on merkittävä. EU osallistuu siten tiiviisti moniin huomattaviin laittomiin kalastustoimintoihin monissa eri rooleissa. Jotkin maat, kuten Kiina, Korea tai mukavuuslippulaivat eivät vaivaudu panemaan sääntöjä täytäntöön, kun taas monessa muussa maassa yhteisön katsotaan olevan osa IUU-kalastusongelmaa sen sijaan, että yhteisöä pidettäisiin esimerkkinä.

¹ Neuvoston asetukset (ETY) N:o 2847/93, annettu 12 päivänä lokakuuta 1993, yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä.

² Erityiskertomus nro 7/2007 (EUVL C 317, 28.12.2007)

Neuvoa-antava kalatalous- ja vesiviljelykomitea (ACFA) vaati ennen ehdotusten jättämistä pidetyssä julkisessa kuulemistilaisuudessa syrjimättömyyttä IUU-kalastusasioiden käsittelyssä¹.

Jos IUU-kalastusta koskevia säännöksiä ei sovelleta EU:n aluksiin, voidaan perustellusti väittää, että EU varaa itselleen etuoikeuden harjoittaa IUU-kalastusta samalla kun se arvostelee siitä muita.

Kolmanneksi Maailman kauppajärjestön (WTO) sääntöjen mukaan olisi syrjivää, jos EU vaatisi laitonta pyyntiä harjoittaville EU:n kalastusaluksille erilaisia järjestelmiä ja ehtoja kuin muille aluksille. IUU-alusluetteloon kuulumisen yhtenä seurauksena olisi tältä alukselta peräisin olevien kalojen tuonnin kieltäminen, toisin sanoen se loisi esteen kaupankäynnille. Jos yhteisö pyrkii luomaan kaupan esteitä muiden maiden tuotteille sellaisten toimien perusteella, joita se ei vaadi itseltään, se olisi selkeässä ristiriidassa syrjimättömyyttä koskevien WTO:n määräysten kanssa. Yhteisön on luotava itselleen asema, jossa sillä on oikeus ryhtyä toimenpiteisiin IUU-kalastusta jatkavia kolmansia maita vastaan.

2. Seuraamukset

Jäsenvaltioissa nykyisin sovellettavat seuraamukset vaihtelevat suuresti. Sekä komissio että tilintarkastustuomioistuin ovat panneet merkille, että seuraamukset eivät ole varoittavia. Parlamentti on niin ikään jo pitkään vaatinut seuraamusten yhdenmukaistamista sekä riittävää varoittavuutta eikä vain kaupan käynnin kustannusten seuraamista².

Jäsenvaltioiden mielestä rikosoikeudellisten seuraamusten määrääminen kuuluu niiden toimivaltaan, mutta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuoreessa päätöksessä³ todetaan, että yhteisö voi vaatia jäsenvaltioita määräämään rikosoikeudellisia seuraamuksia, mutta jäsenvaltiot päättävät niiden luonteesta tai tasosta. Tämä pätee kuitenkin rikosoikeudellisiin seuraamuksiin. Asetusehdotuksessa ei vaadita rikosoikeudellisten seuraamusten määräämistä, vaan sillä pyritään ainoastaan osoittamaan, että suurimmat mahdolliset sakot, jotka voidaan määrätä, ovat kohtuulliset ja varoittavat. Toisistaan suuresti eroavien seuraamusten soveltaminen on lisäksi syrjivää joitakin EU:n kalastajia kohtaan.

Asetuksen täytäntöönpanon parantaminen edellyttää tarkastuksesta ja valvonnasta vastaavien yksiköiden tiivistä yhteistyötä yhteisössä sekä yhteisön tarkastusryhmän perustamista. Vaadittua yhteistyön tasoa ei ole onnistuttu saavuttamaan toissijaisuusperiaatteen avulla yhteisessä kalastuspolitiikassa.

IUU-aluksia käytetään lähinnä eniten voittoa tuottavaan (tonnikalan ja turskan) kalastukseen, minkä vuoksi on välttämätöntä, että määrättävät seuraamukset ovat tarpeeksi varoittavia.

3. Saalistodistus

¹ ACFA – EP(07)38 lopullinen, Bryssel, 30. maaliskuuta 2007. ACFA:n lausunto laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen (IUU) torjuntakomission ehdottamasta uudesta strategiasta.

² Ks. esimerkiksi mietinnöt A5-0228/2002 (Attwool), A5-0470/2001 (Miguelez Ramos) ja A4-0298/1997 (Fraga Estevez).

³ Asia C-440/05, komissio v. neuvosto, tuomio 23. lokakuuta 2007.

Saalistodistuksen avulla kalastustuotteiden jäljitettävyyttä olisi mahdollista parantaa huomattavasti, ja se olisi siksi tärkeä sääntelyn väline. Sitä on sanottu liian monimutkaiseksi, mutta nykyajan kalastus globalisoituneessa maailmassa on hyvin monimutkaista toimintaa, kalastustuotteiden kulkiessa ympäri maailman ennen kuin pyydetyt kalat päätyvät lopulliselle kuluttajalle. Lukuisten rajojen, satamien ja lentokenttien kautta kulkeminen tarjoaa monia tilaisuuksia laillisten ja laittomien kalastustuotteiden sekoittamiseen. Voidaankin puhua laittomien kalastustuotteiden "pesusta". Näin ollen tehokas ja kattava jäljitettävyyjärjestelmä on välttämätön laittomien tuotteiden määrän minimoimiseksi.

Moni jäsenvaltio korostaa, ettei saalistodistus saa estää kaupankäyntiä, sillä EU tarvitsee kalaa jalostusteollisuuttansa ja markkinoitaan varten. Ne eivät halua, että todistusjärjestelmä vaikeuttaa EU:hun suuntautuvia kalatoimituksia. On kuitenkin kalastusalueita, kuten edellä mainittujen lajien (tonnikalan ja turskan) kalastusalueet, joilla IUU-kalastuksen osuus on hyvin korkea, toisinaan jopa puolet koko saalismäärästä tai enemmän. Osa EU:n kalatalousalasta on hyötynyt tästä. Tämän vuoksi jäljitettävyyjärjestelmän on nimensä mukaisesti voitava vaikuttaa markkinoihin, sillä muuten siitä ei ole mitään hyötyä. Kaikki kalastustuotteet eivät ole peräisin kalastusalueilta, joilla saalistodistusten käyttö merkitsisi raskaita velvollisuuksia. Sitä vastoin sen avulla olisi mahdollista havaita muilla kalastusalueilla harjoitettava IUU-kalastus.

Komission, jäsenvaltioiden ja kalastusalan on toimittava yhdessä sellaisen tehokkaan ja samalla toimivan järjestelmän löytämiseksi, jossa hallinnollinen taakka jää mahdollisimman pieneksi mutta jossa saalistodistus muodostaa edelleen sääntelyn tukijalan. Muussa tapauksessa koko järjestelmä olisi vain kosmeettinen ilman todellista vaikutusta IUU-kalastukseen.

Kehitysmaat

Monissa kehitysmaissa on pula resursseista (taloudellisista, logistisista, hallinnollisista, henkilöresursseista ja niin edelleen). Siten ne eivät kykene täyttämään niitä monia valvonta- ja sertifiointivaatimuksia, joita asetusehdotuksessa vaaditaan kehitysmaiden pääsyksi EU:n markkinoille. Monet kehitysmaiden osallistajat totesivat Lissabonissa lokakuussa 2007 pidetyssä IUU-kalastuksen lopettamista käsitelleessä korkean tason kokouksessa olevansa valmiita auttamaan laittoman kalastuksen torjunnassa, mutta että ne itse tarvitsevat tukea siihen.

Asetusehdotus jää tältä osin liturgiselle tasolle (30 artikla), eikä se sisällä konkreettisia ehdotuksia. On välttämätöntä, että komissio toimii yhteistyössä kehitysmaiden kanssa ja järjestää laajoja kuulemistilaisuuksia sekä kehitysmaiden hallitusten että niiden kalastus- ja jalostussektorien edustajien kanssa (eikä pelkästään niiden maiden kanssa, joiden kanssa EU on allekirjoittanut kalastusalan kumppanuussopimuksia). Tavoitteena on, että kehitysmaat voivat laatia asianmukaisia valvontaohjelmia ja jäljitettävyyjärjestelmiä, jottei evätä niiden pääsyä yhteisön markkinoille. Jotkin kehitysmaat ovat laatineet tai laativat parhaillaan FAO:n kansainvälisen toimintasuunnitelman vaatimusten mukaisia IUU-kalastuksen ehkäisemiseen, estämiseen ja poistamiseen tähtääviä kansallisia toimintasuunnitelmia. Yhteisön (sekä komission että jäsenvaltioiden yhteistyössä) olisi autettava kehitysmaita tunnistamaan tarpeensa ja työskenneltävä tältä pohjalta tarpeiden täyttämiseksi.

Kuuleminen ja yhteistyö

Yhteisön valvontajärjestelmän, joka käsittää tämän asetuksen sekä neuvoston valvonta-asetuksen tarkistamisen, parantaminen edelleen edellyttää tietojen keräämisen ja levittämisen osalta laajaa kuulemista ja yhteistyötä yhteisön toimielimiltä, jäsenvaltioilta, alueellisilta neuvoa-antavilta komiteoilta ja muilta sidosryhmiltä, kuten kalastusosalta ja kuluttajilta.

Pitkän ajan lähestymistapa

Jos ehdotus hyväksytään nykyisessä muodossaan, EU:sta tulee IUU-kalastuksen vastaisten maailmanlaajuisten toimien edelläkävijä. Ei edes yhteisö kuitenkaan pärjää yksin, vaan se tarvitsee yhteistyökumppaneita. Siksi on elintärkeää vauhdittaa yhteisön työtä alueellisten kalastushoitojärjestöjen ja muiden kansainvälisten foorumien avulla säännösten muuttamiseksi vastaamaan niitä, jotka sisältyvät tähän asetusehdotukseen ja jotka muut maat tai kansainväliset elimet ovat hyväksyneet tarkoituksenmukaisina.

Jos tässä onnistutaan, EU voi väittää taistelevansa oikeasti IUU-kalastusta vastaan.